

– RÅD TILL DEBUTANTER –

Att tänka på när du ska ge ut din första bok

ERBJUDANDE OCH SKYDD AV MANUS

För att skydda manuset så numrerar, signerar och daterar du varje textside. Sedan skickar du synopsiset/manuset jämte ett följebrev till mottagaren i rekommenderad försändelse samtidigt som du skickar en kopia i rekommenderad försändelse till dig själv. Din egen försändelse behåller du öppen. Vid en eventuell tvist om vem som är upphovsmannen har du då möjlighet att visa att din text existerade vid en viss tidpunkt (datumet på det rek. brevet). Om du har en idé till t ex en faktabok kan det vara klokt att inte »avslöja« allt vid din första kontakt med ett förlag, eftersom idéer i sig inte är skyddade av upphovsrätt. Det är bra att skriva i följebrevet att erbjudandet förfaller om inte förlaget svarat inom en viss tid (t ex tre veckor). Då svarar förlaget snabbare och efter fristens utgång kan du utan problem erbjuda ditt manus till andra förlag. Om du skickar ditt manus till flera förlag samtidigt bör du i följebrevet upplysa förlaget om detta.

VILKET FÖRLAG SKA JAG VÄLJA?

Välj ett förlag som ger ut just den typen av böcker som du har skrivit. Du kan söka efter förlag på Internet eller i »Den svenska bokbranschen« som ges ut av Bokbranschens Marknadsinstitut (BMI).

HUR BERÄKNAS OCH UTBETALAS ERSÄTTNINGEN?

Ersättning till författare betalas ut i form av royalty. Minimiroyalty är 27,5 % (för icke illustrerade böcker) beräknat på bokens F-pris. F-priset är det pris förlaget sätter på boken vid försäljning till bokhandeln. Det finns mer information om royaltysatserna i ramavtalet för förlagsavtal för författare. Ramavtalet kan du läsa om och skriva ut från vår hemsida: www.forfattarforbundet.se. Författaren betalar normalt själv sina sociala avgifter på utgående royalty oavsett om man har F- eller A-skattsedel.

NÄR FÅR JAG BETALT?

De flesta författare får royalty beräknad på varje sålt exemplar (försäljningsroyalty). Förlaget betalar ett garantihonorar när man lämnar in ett tryckfärdigt manus. Garantihonoraret ska minst hälften av den beräknade royaltyn för den första upplagan. Resten av royaltyn betalas ut efter hand som boken säljs och redovisas minst en gång om året.

**ÄR DET VANLIGT ATT INTE
ACCEPTERA FÖRLAGETS FÖRSTA BUD?**

Det är inte ovanligt att förlaget ger ett lågt första bud som sedan förhandlas upp. Det är viktigt att påpeka att de nivåer som finns i våra ramavtal är miniminivåer. Det finns ofta utrymme att förhandla om t ex högre royalty, en royaltystege, större garantihonorar eller tätare utbetalningar.

VILKA FÖRPLIKTELSER HAR JAG SOM FÖRFATTARE?

Författarens viktigaste skyldighet är att leverera ett färdigt manus i tid och att korrekturläsa manuset. En fullständig redovisning av författarens skyldigheter finns i ramavtalet.

VILKA FÖRPLIKTELSER HAR FÖRLÄGGAREN?

Förläggarens skyldighet är att publicera manuset inom utsatt tid (senast 18 månader efter manusleverans), att marknadsföra verket och att utbetala och redovisa royalty. Samtliga förläggaråtaganden återfinns i ramavtalet.

UPPLÅTELSENS OMFATTNING

Du bör tänka på hur stor del av din upphovsrätt du upplåter. Upplåtelsen i förlagsavtalet omfattar normalt rätten att utge verket i bokform på svenska språket och omfattar således inte andra medier och länder. Om man vill upplåta rätten till t ex elektronisk utgivning bör det regleras i ett särskilt avtal. Upplåtelsen bör då vara noggrant specificerad i avtalet och begränsas till de användningsområden förlaget visar att de behöver och kommer att vara verksamt på.

När du har fått ett konkret avtalsförslag från en förläggare är du välkommen att skicka det till SFF för granskning. Vi kan hjälpa till att granska villkoren.

För att kunna granska avtal behöver vi en kopia.

Skriv till:

Sveriges Författarförbund,

att. Juridiska avdelningen,

Box 3157,

103 63 Stockholm.

Du kan även faxa: 08-545 132 10

eller e-posta: juridik@forfattarforbundet.se

Senast reviderad maj 2004

Sveriges Författarförbund